

09.09.2019

Asia/24

§ 573

V 25.9.2019, Valtuutettu Pentti Arajärven aloite romanien kansallispäivän viettämisestä kouluissa

HEL 2019-002602 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Pentti Arajärven aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Pentti Arajärven aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Pentti Arajärvi ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki aloittaa valmistelut, jotta romanien kansallispäivää vietetään kaikissa kaupungin kouluissa 8. huhtikuuta 2020 kansallispäivästä alkaen.

Kaupunginhallitus pitää kasvatusta- ja koulutuslautakunnan tavoin tärkeänä, että romanien omaperäistä ja rikasta kulttuuria tuodaan päiväkodeissa ja kouluissa esiin. Romanien kansallispäivän vietto on yksi luonteva tapa noudattaa opetussuunnitelman perusteita ja osoittaa arvostusta romanien asemalle etnisenä ja kulttuurisena vähemmistönä. Romanien päivä on huomioitu juhlakalenterissa (juhlakalenteri.fi), johon on koottu eri kulttuurien juhlapäiviä ja joka on laajasti koulujen käytössä.

Helsingissä koulut ja päiväkodit määrittelevät itse vuosittain juhlat ja teemat, joihin painottavat toimintansa. Romanikulttuuriin tutustumista ei haluta rajata yhteen juhlapäivään, vaan koulut ja päiväkodit voivat valita teeman käsittelyyn sopivan ajan ja keinot mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä romanioppilaiden ja heidän perheidensä kanssa.

Päiväkoteja ja kouluja kannustetaan tutustumaan romanikulttuuriin monialaisesti perinteisen kulttuurin, nykykulttuurin, historian, yhteiskuntatieteiden ja kielen näkökulmasta. Tietoa ja positiivisia elämyksiä romanikulttuurista tarvitaan myönteisten asenteiden kasvattamiseksi. Ajantasaista materiaalia ja tietoutta romanikulttuurista on saatavilla mm. internetissä ja painotuotteina. Lisäksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla toimii romanioppilaiden koulunkäynnin tuen verkosto, joka tukee kouluja romanikulttuuriin liittyvissä asioissa, myös kansallispäivän viettoon liittyen.

Kaupunginhallitus on 12.11.2018 § 716 vastannut samansuuntaisesti saamelaisten kansallispäivän viettoa koskevaan aloitteeseen. Kouluja on ohjattu huomioimaan saamelaista kulttuuria sekä myös ruotsinkielistä kulttuuria ja maamme kaksikielisyyttä samojen periaatteiden mukaisesti kuin romanikulttuuria. Saamelaisten kansallispäivä ja ruotsalaisuuden päivä voivat antaa luonnolliset puitteet vähemmistökulttuurien huomioimiselle, mutta niidenkään kohdalla toimintaa ei ole rajattu yhteen juhlapäivään.

Kaupunginhallitus toteaa lopuksi, että Helsingissä opetetaan romani-kieltä omana äidinkielenä. Opetus on perusopetusta täydentävää opetusta, joka on vapaaehtoista, mutta ilmoittautumisen jälkeen osallistumista edellyttävää. Ryhmiä perustetaan opetukseen ilmoittautumisen perusteella. Osana uhanalaisen romanikielen elvytystä kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tulee tehostamaan tiedotusta mahdollisuudesta romanikielen opiskeluun. Tiedotuksessa on korostettava, ettei romani-kieltä tarvitse osata osallistuakseen opetukseen, vaan riittää että se on perheen tai suvun kieli.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

09.09.2019

Asia/24

1 Valtuutettu Pentti Arajärven aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 07.05.2019 § 151

HEL 2019-002602 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla pidetään tärkeänä, että romanien omaperäistä ja rikasta kulttuuria tuodaan päiväkodeissa ja kouluissa esiin. Romanien kansallispäivän, eli kansainvälisen ja kansallisen romanipäivän, vietto 8.4. on yksi luonteva tapa noudattaa opetussuunnitelman perusteita ja osoittaa arvostusta romanien asemalle etnisenä ja kulttuurisena vähemmistönämme. Romanien päivä on huomioitu juhlakalenterissa (juhlakalenteri.fi), joka on laajasti koulujen käytössä ja johon on koottu eri kulttuurien juhlapäiviä.

Helsingissä koulut ja päiväkodit määrittelevät itse vuosittain juhlat ja teemat, joihin painottavat toimintansa. Romanikulttuurin tutustumista ei haluta rajata yhteen juhlapäivään, vaan koulut ja päiväkodit voivat valita teeman käsittelyyn sopivan ajan ja keinot mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä romanioppilaiden ja heidän perheidensä kanssa. Päiväkohteja ja kouluja kannustetaan tutustumaan romanikulttuuriin monialaisesti perinteisen kulttuurin, nykykulttuurin, historian, yhteiskuntatieteiden ja kielen näkökulmasta. Tietoa ja positiivisia elämyksiä romanikulttuurista tarvitaan myönteisten asenteiden kasvattamiseksi. Ajantasaista materiaalia ja tietoutta romanikulttuurista on saatavilla mm. internetissä ja painotuotteina. Lisäksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla toimii romanioppilaiden koulunkäynnin tuen verkosto, joka tukee kouluja romanikulttuuriin liittyvissä asioissa, myös kansallispäivän viettoon liittyen (kasko.romanityo@hel.fi).

Edellä mainittujen periaatteiden mukaisesti on ohjattu kouluja huomioimaan myös ruotsinkielistä kulttuuria, maamme kaksikielisyyttä ja sen historiaa sekä saamelaista kulttuuria. Ruotsalaisuuden päivä 6.11. ja saamelaisten kansallispäivä 6.2. voivat antaa luonnolliset puitteet tälle, mutta niidenkään huomioimisessa ei kannata rajata toimintaa yhteen juhlapäivään.

Helsingissä opetetaan romanikieltä omana äidinkielenä. Opetus on perusopetusta täydentävää opetusta, joka on vapaaehtoista, mutta ilmoittautumisen jälkeen osallistumista edellyttävää. Ryhmiä perustetaan opetukseen ilmoittautumisen perusteella. Osana uhanalaisen romanikielen elvytystä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan on syytä tehostaa tiedotusta mahdollisuudesta romanikielen opiskeluun. Tiedotettaessa on romanikielen kohdalla korostettava, ettei kieltä tarvitse osata osallistuakseen opetukseen, riittää että se on perheen tai suvun kieli.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Leeni Siikaniemi, opetuskonsultti, puhelin: 310 86212
leeni.siikaniemi(a)edu.hel.fi